

KUTSESTANDARD

Tarneahelajuht, tase 7

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Tarneahelajuht, tase 7	7

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Tarneahelajuhi tegevusega tagatakse ettevõtte tarneahelate efektiivne toimimine. Tarneahelajuht juhib ja arendab hanke-, ostu- ja logistika- (transport, ladu, jaotus) protsesse ning tarnija suhteid.

Ta vastutab jätkusuutliku tõrgeteta materjalide ja teenuste tarnete eest. Tarneahelajuht loob tarnijate võrgustikke kaupade, materjalide, seadmete ja teenuste saadavuse kindlustamiseks, et tagada ettevõtte tegevus kokkulepitud klienditeeninduse tasemel.

Tarneahelajuht teeb tihedat koostööd müügi-, finants-, tehnika-, tootearenduse, tootmise ja kvaliteedijuhtimise jt sidusalade spetsialistide ja juhtidega.

Tarneahelajuht töötab iseseisvalt keerulistes, ettearvamatutes ja uuenduslikku käsitlust nõudvates olukordades vastutades meeskondade strateegilise tegutsemise eest.

Tootmise juhtimisega seotud kompetentsusnõuded on määratletud eraldi kutsestandardis (vt lähedased kutsed). Kutsestandard arvestab rahvusvaheliselt tunnustatud nõudeid „Minimum standards to obtain the FIATA diploma in international freight forwarding“.

Lähedased kutsed:

Tootmisjuht, tase 6

Hankejuht, tase 6

Logistikajuht, tase 6

A.2 Tööosad

A.2.1 Tarneahela arendamine

1. Tarneahela strateegia väljatöötamine
2. Tarneahela tulemusmõõdikute väljatöötamine ja järjepidev arendamine
3. Tarneahela strateegia rakendamine lähtudes väärtusahelast
4. Tarneahela järjepidev arendamine

A.2.2 Hanke- ja ostuprotsesside juhtimine ja arendamine

1. Tarnija suhete strateegiline haldamine
2. Globaalsete hanke- ja ostuprotsessi korraldamine
3. Hankelepingute haldamine

A.2.3. Logistikaprotsesside juhtimine ja arendamine

1. Koostöömodeli valik ja strateegiline juhtimine
2. Laonduse strateegiline juhtimine
3. Varude strateegiline juhtimine (VMI, KAN-BAN)
4. Transpordi ja klienditeeninduse strateegiline juhtimine

A.2.4 Kvaliteedijuhtimine tarneahelas

1. Kvaliteedistandardite väljatöötamine, kehtestamine ja arendamine tarneahelas 2. Tootmis- ja kvaliteedijuhtimise protsesside integreerimine tarneahela protsessidega A.2.5 Ärisüsteemide kasutus ja arendus tarneahelas 1. Infotehnoloogiliste protsesside juhtimine 2. e-kaubandusprotsesside kasutamine tarneahelas 3. Kaasaegsete infovahetusvahendite kasutamine ja info hulga juhtimine A.2.6 Tarneahela finantsarvestus 1. Finantsaruannete kasutamine tarneahelate juhtimisel 2. Tarneahela iga aastase äriplaneerimise juhtimine 3. Tarneahela riskijuhtimine A.2.7 Turundus, vastutustundlik ettevõtlus, keskkonnakaitse 1. Nõudluse prognoosimine 2. Vastutustundliku ettevõtluse juhtimine tarneahelas 3. Keskkonnasäästlikkuse juhtimine tarneahelas A.2.8 Töötajate juhtimine ja juhendamine 1. Juhtimine 2. Juhendamine ja mentorlus A.2.9 Teenuste tellijana info- ja kommunikatsioonialaste (edaspidi IKT alaste) lähteülesannete koostamine 1. Info juhtimine 2. Tehnoloogia juhtimine 3. Protsesside juhtimine
A.3 Töö keskkond ja eripära
Töö võib olla periooditi pingeline. Töökoormus võib jaotuda ebaühtlaselt. Võimalikud on sagedased ning pikaajalised töölähetused. Pidev rahvusvaheline suhtlemine eeldab vähemalt ühe, aga soovitatavalt mitme võõrkeele oskust.
A.4 Töövahendid
IKT vahendid ja tarkvara.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Tarneahelajuhi töös on oluline analüütiline mõtlemine, tervikpildi nägemise oskus, loovus, sihikindlus, orienteeritus tulemusele ja kvaliteedile, pingetaluvus ning veenmis-, otsustus-, enesekehtestamis-, empaatia- ja koostöövõime.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
Tarneahelajuhil on üldjuhul tarneahelajuhtimisalane kõrgharidus.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Tarneahelajuht, ostu- ja logistikajuht.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Tarneahelajuht, tase 7 õppekava läbimisel omandatakse kompetentsid B.2.1–B.2.10.
B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENSIID

B.2.1 Tarneahela arendamine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad:	

1. töötab välja tarneahela strateegia lähtuvalt ettevõtte üldstrateegiast fookusega klienditeenindusele, sidudes tarneahelaprotsesse teiste äriprotsessidega;
2. töötab välja ja rakendab kokkulepitud metoodika alusel tarneahela lühi- ja pikaajaliste eesmärkide saavutamise tulemusmõõdikud (nt tarnekindlus, tarnekiirus, paindlikkus, tarneahela kulud ja varade tootlus);
3. kontrollib tarneahela efektiivsust, kasutades tarneahelaülest mõõdikute juhtimistöölauda (Key Performance Indicator dashboard);
4. juhib tarneahela protsesse lähtudes ettevõtte ärieesmärkidest ja turuolukorrast. Vajadusel korrigeerib nii strateegiat kui ka taktikat;
5. võtab kasutusele uuenduslikke koostöömudeleid, konkurentsieeliseid loovaid lahendusi ja meetodeid, tuginedes uutele tehnoloogiatele ja parimatele praktikatele;
6. kasutab kuluefektiivsuse tööriistu ja juhtimissüsteeme (nt võrdlusanalüüsid, TQM, LEAN, Six Sigma, Kaizen, 5S).

B.2.2 Hanke- ja ostuprotsesside juhtimine ja arendamine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

1. töötab välja tarnijasuhete haldamise protseduuri, formuleerides tarnijatele esitatavad kvalifitseerimistingimused ja konkreetse hankega seotud nõuded;
2. juhib partnersuhteid, ennetades ja maandades eriti strateegiliste ja kriitiliste tarnijatega seotud riske;
3. juhib ja korraldab ettevõtte globaalset hanke- ja ostutegevust, rakendades sobivaid infovahetuse ja info hulga juhtimise meetodeid ja tehnoloogiaid (nt EDI, VMI, ribakood, RFID);
4. vastutab ettevõtte ostu- ja hanketgevuse strateegiliste eesmärkide saavutamise eest;
5. töötab välja ja kehtestab hankelepingu üldtingimused, lähtuvalt ettevõtte riskijuhtimise põhimõtetest;
6. kontrollib tarnijatega seotud lepingute, sertifikaatide ja muude dokumentide kehtivust ja ajakohasust, kasutades sobivaid tarnijate suhete halduse töövahendeid (Supplier Relationship Management).

B.2.3 Logistikaprotsesside juhtimine ja arendamine

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

1. valib ja rakendab ettevõtte ja tarneahela strateegiale vastavat koostöömudelit (2PL, 3PL, 4PL jne);
2. hindab perioodiliselt logistiliste teenuste vastavust soovitud klienditeeninduse tasemele ja kuludele, teeb perioodiliselt teenuste turuanalüüsi;
3. käivitab vajadusel teenuse arenduse või koostöölepingu muudatuse;
4. teeb teenuse sisseostu ulatuse ja partnerite valikul koostööd finants-, müügi- ja hankeosakonnaga;
5. kontrollib laotegevuste vastavust tarneahela strateegiliste eesmärkidega (laopidamise kuluefektiivsus, ettevõtte klienditeenindusstandard, korrektsed laotöö protsessid sh laoarvestus);
6. analüüsib ja algatab strateegilisi parendustegevusi läbi tehnoloogia valiku ja laotöö protsesside arendamise.
7. juhib ettevõtte varusid lähtuvalt ettevõtte- ja tarneahela strateegiast;
8. juhib varude haldamist kasutades varude juhtimisel parimat võimalikku metoodikat;
9. juhib strateegiliselt ettevõtte transpordikorraldust ning klienditeenindust, lähtudes ettevõtte ja tarneahela strateegiast;
10. analüüsib transpordikorraldust, rakendatud tehnoloogiaid ja klienditeeninduse protsessi ning algatab tegevusi tarneahela logistikaprotsessi parendamiseks;
11. planeerib ja juhib jaotuslogistikat, vastavalt ettevõtte ja tarneahela strateegiale.

B.2.4 Kvaliteedijuhtimine tarneahelas

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

1. koostöös kvaliteedijuhi töötab välja standardsed tööprotseduurid tarneahela maksimaalse efektiivsuse tagamiseks;
2. töötab välja oma valdkonna protseduurid, mõõdikud ning vastutab nende toimimise eest.
3. juhib tööprotsesside perioodilist ülevaatus ja teeb vajadusel muudatusi;
4. seob tarneahelaprotsessid tootmisprotsessidega sh infosüsteemid (ERP, TMS, VMS, jm), mõistes tootmise planeerimise põhimõtteid ja neid rakendades.

B.2.5 Ärisüsteemide kasutus ja arendus tarneahelas

EKR tase 7

Tegevusnäitajad:

1. juurutab ja arendab infotehnoloogilisi protsesse tarneahelas kuluefektiivsusest lähtuvalt, arvestades infoturbe ja andmekaitse regulatsioone ning kliendikokkuleppeid;
2. juurutab ja juhib e-kaubanduse protsesse tarneahelas lähtudes vastavatest nõuetest ja lepingutest;
3. juurutab ja arendab infovahetussüsteeme ettevõttesiseselt ja läbivalt tarneahelas, kindlustades andmete liikumise kõigi osapoolte vahel;

<p>4. Loob ja rakendab mõdikute ja aruandluse süsteemi tarneahelas, tagab andmete täpsuse;</p> <p>5. analüüsib tarneahela toimimise efektiivsust, kasutades strateegiliste otsuste langetamiseks erinevaid andmehulkade analüüsimeetodeid.</p>	
B.2.6 Tarneahela finantsarvestus	EKR tase 7
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kasutab tarneahela juhtimisel erinevaid finantsaruandeid (bilanss, kasumiaruanne, rahavoo aruanne ning investeringute tasuvusega seonduvad dokumendid); 2. rakendab ettevõttes kulude arvestuse süsteemi, tuginedes tegevuspõhise kuluarvestuse meetodikale; 3. koostab ettevõtte tarneahela strateegiast lähtuvalt investeringute kava ja eelarve, kasutades erinevaid investeringute tasuvuse hindamise meetodeid; 4. määratleb, hindab ja kinnitab riskide juhtimise ja maandamise tegevusi tarneahelas, kasutades sobivaid meetodeid (nt ISO 31000). 	
B.2.7 Müügi ja nõudluse planeerimine - vastutustundlik ettevõtlus, keskkonnakaitse	EKR tase 7
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. juhib tarneahela protsesse nõudlusest lähtuvalt, esindades tarneahelat nõudluse planeerimisega seotud tegevustes (nt S&OP); 2. arendab ja muudab tarneahela protsesse lähtudes turuanalüüsist, ärikeskkonnast ja konkurentsiolukorrast; EA 3. rakendab tarneahelas toote kvaliteedijuhtimise nõudeid; 4. juurutab ja kasutab tarneahela protsessides vastutustundliku ettevõtluse (eng CSR) põhimõtteid järgnevates valdkondades: looduskeskkond, töökeskkond, turukeskkond, sotsiaalne keskkond ja juhtimine; 5. vastutab tarneahela keskkonnasäästliku juhtimise eest vastavalt kokkulepitud standarditele (nt ISO 14001); 6. juurutab, jälgib ja arendab tarneahela strateegias sätestatud keskkonnamõdikuid. 	
B.2.8 Töötajate juhtimine ja juhendamine	EKR tase 7
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mõõdab ja analüüsib tööprotsesse, vajadusel kavandab ja algatab parendustegevusi; 2. suunab, kaasab ja innustab meeskonnaliikmeid, rakendades sobivaid juhtimise ja tasustamise meetodeid; 3. jälgib ja kontrollib töö tulemuslikkust, annab õigeaegset ja asjakohast tagasisidet; 4. määratleb töötajate arenguvajaduse ja loob võimalused töötajate enesetäiendamiseks; 5. hindab töötajate sooritust ja potentsiaali vastavalt kokkulepetele; 6. annab edasi oma kutsealaseid oskusi ja teadmisi, koordineerib meeskonnatööd; 7. kavandab töötajate juhendamise plaani, kirjeldades nõutavad kompetentsid ja seades eesmärgid juhendamise protsessile; 8. aitab realiseerida töötajate potentsiaali nii töötajate isiklikest eesmärkidest kui ka ettevõtte ärieesmärkidest lähtuvalt. 	
B.2.9 Teenuste tellijana IKT alaste lähteülesannete koostamine	EKR tase 7
<ol style="list-style-type: none"> 1. kirjeldab protsesse, nende ärilisi eesmärgi ning nõudeid andmetele (olekud, staatused, klassifikaatorid, sünkroonsus vs asünkroonsus), kasutades peamisi andmete liikumise protsessi kirjeldamise tehnikaid ning erialaseid andmeallikaid ja standardeid; 2. kirjeldab erinevate rollide andmekvaliteedi nõuded ja loob profiilid; 3. hindab valminud arendustööde vastavust nõuetele kogutavate andmete kvaliteedi osas; 4. koostab infovaradega seotud äririskide maandamise kavasad; 5. tagab eri osapoolte andmevajaduse rahuldamise ning ühilduvuse, lähtudes turu erinevatest ühilduvuse nõuetest (regulatsioonid, partnerite poolsed nõuded, sisemised vajadused); 6. koostab arendatavatele teenustele ja/või toodetele tehniliste nõuete struktuuri, lähtudes riist- ja tarkvara üldistest ja uuematest võimalustest; 7. püstitab IKT-teenuse tellimisel ülesandeid, arvestades turbe-, arendus-, töökindluse, kasutatavuse, tõhususe ja jätkusuutlikkuse nõuete alamkategoriid; 8. kirjeldab ettevõtte protsesse tehnoloogiaga integreeritult, kasutades protsessikirjelduse põhitehnikaid; 9. esindab tellijat tehnoloogilise arendusülesande püstitamisel, teostamisel ja vastuvõtmisel; 10. hindab tellitud tehnoloogiliste arenduste vastavust nõuetele. 11. kirjeldab protsesse ja nende ärilisi eesmärgi, kasutades protsessikirjelduse põhitehnikaid; 12. kirjeldab IKT-hanke ärilise lähteülesande (äri eelanalüüs), arvestades IKT-teenuste nõuete olulisemaid kategooriaid; 13. kirjeldab nõuded läbiviidavatele protsessidele mittefunktsionaalses osas; 	

14. hindab võimalikke riske, koostab äririskide maandamise kavasad;
 15. kirjeldab erinevate osapoolte vajadused ja vastutused, loob tööjaotuse;
 16. hindab arendusprotsessis selgivate täiendavate nõuete põhjendatust ning lisatellimuste vajadust.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.10 Tarneahelajuht, tase 7 kutset läbiv kompetents	EKR tase 7
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tegutseb eesmärgipäraselt ja vastutustundlikult, järgib töötervishoiu, tööohutuse ja keskkonnahoiu nõudeid; 2. järgib ärieetika põhimõtteid, rahvusvahelisi (nt Code of Business Conduct) ja siseriiklikke norme (konkurentsiseadus jm); 3. mõistab tarneahela tervikprotsesse ja ettevõtte rolli tarneahelas; 4. mõistab turumehhanisme ja nende seost tarneahela protsessidega; 5. orienteerub avalike suhete juhtimise protsessides ja huvigruppides; 6. arvestab tarneahela riskiteguritega, võtab kasutusele meetmed riskide maandamiseks ja kahjude vähendamiseks; 7. valib huvigrupile vastava suhtlemisviisi, esitab teabe arusaadavalt ja korrektselt; 8. teeb ja koordineerib konstruktiivset koostööd, (sh sidusvaldkondadega), toetab meeskonna tulemuslikku tegutsemist; 9. kasutab vähemalt üht võõrkeelt erialase informatsiooni leidmiseks, jagamiseks ja vahetamiseks B.2 tasemel (vt lisa 1 „Keelte oskustasemetes kirjeldused“); 10. kasutab digivahendeid vastavalt lisale 2 – Digipädevuste enesehindamise skaalale vilunud kasutaja tasemel, v.a. sisuloome (algtase); 11. hoiab end kursis digitehnoloogia arengusuundadega ning toetab teisi IKT oskuste täiendamisel; 12. kasutab oma töös kutsealaga seotud tarkvara (majandus- ja valdkonnatarkvara ERP, TMS, WMS, modelleerimise, simulatsiooni ning analüüsi- ja sünteesitehnikad jms) erialaste probleemide lahendamiseks; 13. koostab suurtest andmebaasidest risttabeleid, kasutades erinevaid funktsioone (massiivvalemid, diagrammid jm); 14. analüüsib andmeid, kasutades ärianalüütika andmete visualiseerimise töövahendeid; 15. koostab erialaga seotud dokumenditekste, esitlusmaterjale jms, kasutades loomiseks vajalikku tarkvara; 16. kasutab IKT rakendusi digitaalseks asjaajamiseks, protsesside arendamiseks ja automatiseerimiseks ning võrgustike loomiseks järgides andmekaitse nõudeid; 17. kasutab e-kaubanduse lahendusi tarneahela protsesside optimeerimisel. 	
<p>Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.</p>	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	12-15112018-1.2.1/2k
2. Kutsestandardi koostajad	Tarmo Künnapuu, DHL Estonia Janek Popell, Coca Cola Hellenic Tõnis Hintsov, Tallinna Tehnikakõrgkool Katre Kasepõld, Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsioon Ain Tulvi, PAC Training OÜ Cristian Kalve, Saajos AS Aleksandr Miina, Tallinna Tehnikaülikool Kerttily Golubeva, Carlsberg Peep Tomingas, Prolog
3. Kutsestandardi kinnitaja	Transpordi ja Logistika Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	11

5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	15.11.2018
6. Kutsestandard kehtib kuni	14.11.2023
7. Kutsestandardi versiooni number	2
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	1324 Tarne-, turustus- jms juhid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	7
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Supply Chain Manager, level 7
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	